

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 korona
 Fél évre 4 korona
 Negyed évre 2 korona
 Egy szám ára 20 fillér

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudósító Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet körút 41. sz.

A föltámadás ünnepén.

Föltámadt az Igazság a megalázás, üldözés, kinszenvedés és a halál után. Talán ott lett megpecsételve az eszmék sorsa, hogy azóta valamennyinek hasonló kálváriát és golgotát kell végig szenvednie. Es még akkor is, vajjon céljához ennyi áldozat árán is eljut-e? Elmondható-e az emberiséget vezető eszmék bármelyikéről is, hogy az valaha győzelmének teljében érvényesült volna? Hogy célját: a teljes diadalt úgy érte volna el, hogy a hódítás terén már semmi tennivalója ne akadjon? Hiszen a legmagasztosabb is, melynek ünnepét ma üljük, csak a halál fölött vett diadalt, hirdetvén a föltámadást, de az élöket teljesen meghódítani még ma sem volt képes. Ezért ma is folyik a küzdelem.

Ez a harc jellemzi leginkább az eszméket. Az idők végtelenjében utjok a küzdelmek szakadatlan sora. Mögöttük az áldozatok milliói, előttük az újabb és újabb szenvedések kilátásán túl a cél... Fölöttük csak az a biztató fény sugar világít, hogy az ezer küzdelem, szenvedés, a Kálváriák és Golgoták hosszú sora dacára sem vesznek el soha, hogy az áldozatok sirjai fölött is ott élnek és élni fognak örökké!...

S mi az, ami a bizonytalan jövőbe kitolt diadal pusztá reményiségére is ilyen küzdelemre képesít? Mi az, ami a küzdelemhez erőt, a harcban kitartást nyújt s a siker reményében még áldozatra is készítet? A hit, az eszme győzelmébe vetett, erős törhetlen hit.

Ahol ez megvan, ott az eszméknek vannak sikerei, él az áldozatok sirjain túl, van jövője is. Ennek hiányában meghal, meghal pedig a feltámadás reménye nélkül.

Nemzetünk éltető eszméjének ez a föltétele megvan-e bennünk? El-e bennünk a hit nemzetünk egységessé tétele iránt? S különösen megvan-e és mennyiben van az meg az eszme ellenségei közé ékelt őrszemekben itt, ahol éppen ezen elszigetelt helyzetnél fogva fokozott éberséget, eredményesebb kitartást követel a küzdelem, az eszme föltételének: a hitnek hasonlóan erélyesebb tevékenysége szerint. Vajjon ez a tevékenység is: a tettek, küzdelemre való serkentés mennyiben látszik meg rajtunk? Ha valaki számon kérné cselekedeteinket, sikereket gyanánt vajjon mit tudnánk itten fölmutatni?...

Az eszme él ugyan, de az nem a mi dicsőségünk. Az az igazság, mely egy évezred nehéz küzdelmének hosszú kálváriáját járta meg, amely a golgoták után is újból és újból feltámadt, a jelenben a Tagadás érintetlenül hagyott: azt saját fainak közönye nem végzi ki egyhamar. El az; de a hit annak győzelmé iránt — valljuk be — megingott. Csak egy tekintet kell társadalmunk körébe, egy pillantás legközelebb álló társaink lelkébe és szomoruan tapasztaljuk, hogy nemzeti eszménk diadalának ez a föltétele onnan majd teljesen hiányzik. Ez a kishitűség pedig általános, annyira általános, hogy szinte közönséggé, megszokottá vált már.

De vajjon így kell-e annak lennie? Vajjon tényleg megdönthetetlen igazságnak kell-e tekintenünk azok véleményét, akik ezt az elhidegülést a korszellem természetes tünetének tekintik? Vajjon a kornak oda kellett-e hát haladnia, hogy az egyén önzése

létjogot kapjon még a nemzet életének rovására is?

Az ilyen gondolkodás mellett érthető csupán az a lelkiismeretlenségig menő nembánomság, mely nemzet-építő munkánkat többé-kevésbé jellemzi és csak így magyarázható meg az a tévesztés, mit e téren a legutóbbi időkben is elszenvedni kénytelenek voltunk.

Sőt vannak, akik már ott sem veszik észre. Eltompultságukban vagy nem látják, vagy a kényelemszeretet szent nevében észrevenni nem is akarják.

Látva ezeket a szomorú jelenségeket, elszoruló szívvvel gondolunk arra az eshetőségre, mely már-már most is előrevetí árnyékát s amely a dolgok szigorú következményeként ha egykor eljövend, bizony-bizony azonos lehet egy újabb Golgotával. Es még azt is elmondhatják rólunk, hogy magunk faragtuk a keresztfát, melyre a Tagadás szellemei fölfeszítették Igazságunkat.

De hagyjuk a sötét képeket...

Ma egy nagy eszme feltámadásának ünnepét üljük. Ez ihlessen meg bennünket. Ennek emléke ébressze föl bennünk is nemzeti eszménk egykori győzelmébe vetett erős hitünket. Támassza föl ezt a szunnyadó erőt, korbácsolja föl lelkiismeretünket! Ihlessen meg bennünket törhetetlen ragaszkodással igazunk iránt. Ebreszsen gondolkodást a hazaszeretet érzésével áthatót, támasszon föl bennünk törekvéseket, serkentsen cselekedetekre, melyek mindenike egy-egy újabb lépéssel vigye előbbre nemzeti eszméinket a biztos és teljes győzelem felé!

—ár.

Szénássy Gyula

ruhakelmék áruháza
 speciális ujdonságokban

Budapest — Páris.

Nagyságos Asszony!

Polgári és székelyek már megérkeztek és úgy mint eddig, Turócszentmárton és környékén azok kizárólagos eladásával

LANC M. és FIA
 A nevezett cég minden vásárlási kényszer nélkül felkérem, hogy őket becses rendeléseivel megtisztelni kegyeskedjék. — Kiváló tisztelettel

Tisztelettel értesitem, hogy az ezidén kiváló szép és dús választékban levő **szövetek, de Lainék,** Turócszentmártoni jövevő turócszentmártoni divatáru céget bízunk meg. (vidékre is) bemutatja mintáimat és

SZÉNASSY GYULA.

Nemzetiségi politikánk.

II.

De kizárólagosan csak bennünk és államfőirainkban keresendő-e a hiba, az ok, egyedül a magyarságot terheli-e a mulasztás, hogy e nagyfontosságú kérdésben — a nemzetiségi kérdésben — hatályos politikát kifejteni nem tudunk?

Készséggel elismerjük, hogy főleg a múlt század elején, midőn nemzetiségünk erőteljesebb kifejtése iránti mozgalmak megindultak, midőn nemzetünk szebb jövőjébe vetett hit, a nemes és nagy szellemek lelkében csirázni kezdett, midőn tért hódít az a felfogás, — mely Angliában már a XVII. században perfektuáltatott, hogy a holt latin nyelv helyébe az állam nyelve helyezendő — nagy részben rajtunk kívül álló körülményeken, az uralkodóház rideg, elutasító magatartásán, az osztrák kormány aljas eselszövésein mult, hogy minden törekvésünk, melyet a magyar nemzeti politika megalapozására fordítottunk, évtizedeken át meddő és teljesen sikertelen maradt. Ausztria érdeke volt az, hogy a magyar a századok óta reánehazedett lelki tespedésből, dermesztő közönyből ki ne láboljon, mert tudta azt, hogy a mi belső gyöngeségünkön nyugszik az ő ereje, mert belátta azt, hogy belsőleg megerősödött, tökéletesen konszolidált magyar állam egy csapással véget vehet annak a hagyományos politikai irányzatnak, mely az összbirodalom eszméjét annyi sikertelen kísérlet, annyi kudarc dacára, az utolsó pillanatig kitartással szolgálta.

Látszólag szívesen veszi a nemzeti nyelv fejlesztése érdekében felállított követeléseket. 1791-ben kir. hitlevélben elismeri a magyar nyelv jogát. 1792-ben a magyar nyelvnek az iskolákban leendő kötelező tanítása törvénybe iktatott s kimondott, hogy minden tisztviselőnek a hazai nyelvet bírnia kell. 1805-ben megengedik, hogy a vármegyék a koronához, valamint a kormányhoz intézett felírásaikat magyar nyelven szerkeszthessék. Az 1807. és 1811-iki országgyűlésen azonban — dacára az országzserte megnyilatkozott kívánságoknak, e kérdés már teljesen megfeneklik, sőt a már érvényben levő jogok sem respektáltattak s igen gyakran eléggé el sem palástolt butasággal, kétszínű ravasszkodással megakadályozták azt, hogy nyelvünk legszentebb jogai, melyek állami jel-

legünk kidomborítását, magyar karakteristikumának legelső alapfeltételét képezték, hatályba is lépjenek.

Szinte azt kell hinnünk, hogy az osztrák kormány ezekkel a soha nem realizált engedményekkel mást sem akart elérni, egyéb célt sem akart szolgálni, minthogy ezen látszólagos nyelvi előjogokkal felkeltvén a magyarországi nemzetiségek irigy féltékenységét, megbontsa azt a belső egységet, melyen ezideig centralizáló politikája hajótörést szenvedett. Nem bánta, hogy a magyarok oly intézkedéseket tesznek, melyek alkalmasak arra, hogy általuk a nem magyar nemzetiségeket maguk ellen ingereljék, hogy az így támadt egyenetlenségeket saját politikájuk erősítésére kizsákmányolhassák.

És a nemzetiségek tényleg fel is ültek az osztrák ravaszszágnak. Már a XIX. század elején — bár elszórtan — tapasztalhatók a nemzetiségek által lakott vidékeken azok a kóros tünetek, melyekből csak később, a 40-es években formálódott teljes jelentőségében, egész mivoltában az a mozgalom, mely hosszú időn át megbénította erőink teljes kifejtését, mely vad gyűlöletből fegyvertársává szegődött elnyomóinknak, mely még ma is teljes sullyal nehezedik politikai életünkre, melynek teljesen kifejejtett gyümölcse: a mai nemzetiségi kérdés.

Pedig ha a nemzetiségek ösztintek és igazságosak akarnak lenni, úgy el kell ismerniök, hogy ebben az időben még a nemzeti nyelv, a magyar nyelv intenzivebb művelésére való törekvéstől teljesen távol állt az a gondolat, az a belemagyarázott tartalom, hogy ezen törekvésekből a nemzetiségek hátrányára vagy elnyomására politikai rendszer alkottassék. A magyar nyelv fejlesztésében tisztán csak a nemzet egyéniségének egyik nyilvánulását kívánták elismertetni, a törvényileg elismert hazai nyelvek sérelme nélkül. Ha egyéb célt azok vezették volna az ébredező nemzetet, minden törvényes intézkedés, osztrák hozzájárulás nélkül is érvényt tudott volna szerezni akarátának, mai értelemben vett magyarosítás sovinszta szándékának, mert a politikai nemzetet alkotó nemességnek földesuri jogai széles korlátai közt minderre elégséges hatalma vala.

De az ugynevezett erőszakos magyarosításra, melyet a nemzetiségek hangos vádként már ekkor hánytorgattak, sem e korszakot megelőzőleg,

sem e korszakban szükség nem vala; mert az igaztások hiányában a nemzetiségi öntudat még megfért a politikai magyar nemzet fogalmában, nem törekedett etnográfiai különválásra s így a lassu, de biztos felszivódás, az annyira kívánatos beolvasztás folyamata elé akadály nem gördítettvén, az erőszak alkalmazása teljesen felesleges volt. Tény az, hogy a különféle bevándorlott és betelepített kolóniák, melyek előbb az ország térképét oly tarkává tették, bár alig észrevehetően, nemcsak beolvadtak az uralkodó, az államfentartó magyar néptörzshez, de érzésben is teljesen átalakulva, ezek lettek a megindult nemzeti mozgalomnak leglelkesebb zászlóvivői.

Igaz, hogy később 37—49-ig a rendek gyűlésein gyakran kísért az erőszakos magyarosításra való törekvés, de ez elmaradhatatlan folyománya vala azon nemzetiségi mozgalomnak, mely az osztrák agentúra által szitva, szinte kényszerítették a rendeket hatályosabb rendszabályok életbeléptetésére, mert különben az ország magyar jellege esik áldozatul a tervszerűen kiesztelt visszavonásnak.

Állítjuk, hogy egyedül a nemzetiségek magatartása, határtalan merészsége érlelte meg Magyarországon azt a tudatot, hogy magyarrá kell tenni ezt az országot, nyelvben, jellegben és alkotásainkban. Állítjuk, hogy a minden időn át lojális testvéreinkkel egyetértő szeretetben élő magyar nemzetet, a nemzetiségek ellenséges indulatu fellépése tette sovinsztává a szó mai értelmében.

Sub titulo „irodalmi körök“ nagyra-vágyó ekzisztenciák vezetése alatt nemzetiségi politikai társaságok alakultak, melyek osztrák részről támogatva — tevékenységi körükhöz mérten — lábat igyekeznek vetni a nemzet minden nemes törekvésének. Elégületlenséget szitanak mindenfelé. Jel-szavakat dobnak az együgyű nép közé, melyeknek igen sok könnyen hívó behódot. Lassanként elvetik a később nagy méretekben fellépett forrongás magvait az ország minden részében, ugyannyira, hogy mig kifelé alkotmányos jogainkért Ausztriával kellett megküzdenünk e súlyos feladat mellett, még ez a belső villongás és elégületlenség is tetemes gondot rótt a nemzet vállára.

Ily körülmények közt csodálkozunk-e azon, hogy végre is a nemzet kifogyott türelméből és most már erőteljesebb nemzeti politikát követel? Csodálkozunk-e azon, ha az előzmé-

nyekből tanulságot merítve, a magyar politikai tényezők teljes erővel sikra szállnak a magyar nemzet kulturális és gazdasági megerősítése mellett?

A basini pótvalasztás. Pozsonyvármegye központi választmányának határozata folytán Bazinban a pótvalasztás április hó 3-ára tüzetett ki. A tót nemzetiségi párt — mint nekünk Bazinból írják — féktelen izgatást visz véghez jelöltje érdekében. Az egyes izgatók éjjel járják be a falvakat s hallatlan terrorizmussal igyekeznek presszionálni a Dömötörre szavazott községeket, hogy a jelölt zászlóját hagyják cserben. A kerület intelligenciája azonban bizik abban, hogy a nemzetiségi zászló a választalmat el fog bukni, mert a demokratapárt hívei, kik nagybárá józan gondolkodású németek, feltétlen a néppárt jelöltjére adják szavazataikat, így biztosítván a többséget.

Beszámoló. Bella Metód nemzetiségi képviselő husvét hétfőn tartja beszámolóját Liptószentmiklóson. Ez alkalommal nyilatkozni fog a képviselő ur Apponyi gróf iskolai törvényjavaslatairól is.

A morvák ellentünk. Valami jámbor morva megint meglepte a világot egy halhatatlan alkotással. Egy rüpiratot írt, melyben közállapotainkat bírálja s természetesen teli valótlansággal fűszerezi ostobaságait, hogy a külföld irántunk tanusított jóindulatát megtevéssze. Az emberek azonban ma már sokkal jobban ismerik Magyarországot liberális felfogású és törekvésű, mintsem ily politikai vigékedésnek felüljenek. Egyébként erre az ügyre még visszatérünk.

A tótok Apponyi ellen.

A túróci evangélikus esperességi kerület a folyó hó 26-án közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya: Apponyi grófnak a felekezeti tanítókról benyújtott törvényjavaslat volt.

Természetes, hogy a nemzetiségi urak a gyűlésre összeharangoztak boldog-boldogtalant, hogy dörgődelmes hangon elmondott beszédeknek legyen aki helyesljen és zsviőzzon. Egy cseppent sem csudálkozunk tehát azon, ha a templom hajója megtelt hallgatósággal, dacára annak, hogy Kohut József, a főrendező, ez idő szerint még súlyos beteg fekszik. Skrovina ur a vasárnapi isteni tiszteleten valószínűleg gondoskodott illő millióról.

A prezidiumot Vanovics János, a túróci egyház felügyelője foglalta el, mellé sorakoztak Polereczky János, a kerület esperese és Ladk Gusztáv, az egyház ügyésze.

Vanovics ur megnyitván az ülést, üdvözlö a megjelenteket s elbádjá, hogy a gyűlés egyedüli tárgyát a kultuszminiszternek a felekezeti tanítók fizetésrendeséről alkotott törvényjavaslat képezi, mely törvényjavaslat igen sok pontban nemcsak sérti az evang. egyház autonómiáját, hanem egyenesen annak életgyökere ellen tör. (?) Ep azért az autonómia megvédése miatt szükségesnek tartotta a gyűlés összehívását, hogy alkalmat nyújtson az egyháztagoknak a javaslat elleni tiltakozásra.

Utána Hodzsa János szucsányi evangélikus lelkész emelkedett szólásra, ki természetesen apodiktice kimondja, hogy a törvényjavaslatra szükség nincs, mivel az iskolákban elért tanítási eredmények teljesen kielégítők (?) ugy annyira, hogy valóságilag büszkék lehetnek ezen iskolák reményjára. A javaslatnak azt a részét, mely a tanítók fizetésrendesét tartalmazza, örömmel üdvözlőné, ha egyébként az autonómia jogaiba nem markolna bele. Miután azonban az állam ennek révén mindent magához igyekezik kaparintani, ugy mint: a tanítók választását, az iskolakönyvek megállapítását, tehát teljes erővel arra kell törekedni, hogy ez a javaslat szentesítés alá ne kerüljön. Kifogásolja, hogy a törvényjavaslat a tanítók köztisztségviselőnek minősíti, ki nem az egyházi, hanem a világi bíróság elé tartozik. Nem helyesli, hogy a tanítók jutalmazását illetőleg a közigazgatási bizottságnak ajánlati joga van. Természetes, hogy a nemzeti irányú nevelés sincs inyére, mert a hazafias irányú nevelés vallásos nevelés nélkül semmit sem ér. De hogy is lehetne egy oly minisztertel vallásos nevelési irányt követelni, aki katolikus és jezsuita (!), mit fog ez majdan a reformációról iratni (?). Ellene van a javaslat azon intézkedésének, amely kimondja, ha az iskola a magyar nyelv tanításában nem ér el kellő sikereket, az állam bezáráthatja s helyébe állami iskolát állíthat fel. Azt kérdi, mit tehet a felekezet arról, ha tanítója helytelen módszert követve, eredményeket nem tud felmutatni (?). Tiltakozik a javaslatnak a tanítók választására vonatkozó része, valamint az ellen is, hogy a tanító a tanfelügyelő kezébe is esküt tesz. Végül indokait összegezvén, határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy írjon a gyűlés a kerülethez, valamint az országgyűléshez is, hogy a benyújtott javaslat felett térjen napirendre.

Utána Beniczky Kálmán alispán, a jeszeni egyház felügyelője emelkedett szólásra, ki fejtegetései során utalt arra, hogy a kálvinistáknak is ép oly autonómiájuk van, mint az evangélikusoknak s azok nem látnak semmi sérelmet a javaslatban. De hiába keresi az evangélikus püspöki kar tiltakozását is, pedig valószínűleg ők is értenek annyit az autonómiához, mint Hodzsa ur s ha tényleges sérelmek volnának, alig mulasztanák el fel-emelni szavukat eme sérelmek ellen. Az állam a legfőbb szervezet s minden egyének bele kell illeszkednie eme szervezet kereteibe, tehát az autonómiának is.

Vanovics sajnálkozik azon, hogy a jeszeni egyház felügyelője mellette van az egyházellenes javaslatnak. Kéri a jelenlévőket, hogy az országgyűlés elé terjesztendő memorandum elkészítésére egy szűkező bizottságot küldjenek ki.

Skrovina Ottó segédlelkész egy deputáció szervezését javasolja, mely a király előtt tárná fel a javaslat sérelmeit.

Beniczky: Hiába kapálóznak, ebből egy sem lesz semmi.

Mudrony János: Miután a javaslat célja a magyar nemzeti állam kiépítése, mely veszélyezteteti a nemzetiségek érdekeit, az ellen teljes erővel küzdeni kell. Aztán megövendeli, hogy Apponyi előbb-bukik, mintsem a javaslatból törvény lesz. Pártolja Skrovina indítványát.

Miután a diskusszió befejeztetett, az elnök

határozatkép (vagy harmadszor) kimondja, hogy az esperességi kerület felírja a javaslat ellen a kerülethez és az országgyűléshez, de elveti Skrovina indítványát, mely célravezető ugy sem volna, mivel a király már előzetes megegyezést adta a javaslatához.

A gyűlés a memorandumszűkező bizottságba Hodzsa János lelkész, Mudrony János ügyvédet és Zgut Péter tanítót választotta be.

Ezzel az ülés véget ért.

*

Csak néhány megjegyzést akarunk tenni a felszólaló urak érvelésére. Főtisztelendő Hodzsa János ur ama nagyhangú kijelentésével szemben, hogy a felekezeti iskolákban elért tanítási eredmények teljesen kielégítők, egyszerűen utalunk a kir. tanfelügyelő havi előadásaira, melyekből éppen az ellenkező tünik ki, pedig Kúnzler Károly dr. ért annyit a tanítás művészetéhez, mint a felszólaló lelkész ur. A remenét illetőleg felhozuk a turáni, deánfalvi iskolák eseteit s ha éppen szükséges még a szucsányit is s nem igyekeztünk az ellenkezőjét bizonyítani, hogy ezek az iskolák nem hirhettek. Azt elhisztük, hogy szívesen venné a főtisztelendő ur, ha az állam segítené az iskolát, csak bizonyos felügyeleti jogokat ne követeljen viszonzásul, mert akkor vége a remenének! Azt sem vitatjuk el, hogy fáj a javaslat azon intézkedése, hogy a tanító urak kikérülnek „az egyház” védő szárnyai alól, mely eddig a tett szolgálatok fejében szívesen szemet hunyt a tanító urak stílkijei rá nem termetése felett. Apponyi ellen tett kirohanása, ki egész minisztersége alatt egyebet sem hangoztat, mint a vallásos nevelést, egyszerűen elfogult és kicsinyes.

Skrovina ur nagyási hóbortja nevésséges. Erdemeket akar szerezni az urai előtt és Bécsset akarja látni közköltségen. De megengedi a kir. tanfelügyelő ur azt a kérdést, hogy egy lelkész, ki Bécsfelé kacsingat, hogy taníthat egy állami intézetben?

Egyébként a felszólaló urak kerülgetik a forró kását, egyedül csak Mudrony Jánosban volt annyi egyenesség, hogy nyíltan bevallja az okát, hogy a javaslat miért nem tetszik. Ezt az őszinteséget becsuljuk.

Mentsük meg az elhagyott gyermekeket!

Civilizált ország civilizált embereinek nem szüksége talán bizonyítaniuk, hogy az elhagyott, szenvedő gyermek nyomora, vigasztalan állapota egy-egy jalkiáltás a társadalom ellen, amely nem törődik jövő létének szilárd-ságával, erejének növelésével. Az ártatlan gyermek elzűlését, elpusztulását megakadályozni a társadalom kötelessége, mert amit az állam e téren tehet — vajmi kevésnek mondható. A szegény gyermekek sorsa — a mint azt a statisztika számai bizonyítják — megdöbbentő. Ezer és ezer lélek, amelynek gyermeki szívében még semmi rossznak csirája sincs, amely gyermeki szívek jóra, nemésre volnának nevelhetők, a nyomor, elhagyottság, tudatlanság következtében a társadalom fekélyévé lesz s az ijeszítő mértékben növekvő büntények száma mindennél szomorubbab hívja föl a figyelmet a gyermekvédelemre.

Első sorban a társadalomnak a kötelessége, hogy saját érdekében megelőzze a testében keletkező ily fekélyek elmérgesedését, hogy akkor javíton, amikor arra a gyermeki kedély leginkább fogékony, amikor a társadalom munkája még a legkevésbé nehéz. Amely arányban fejlődik a gyermekvédelem, oly arányban fog csökkenni a javító és fegyeintezetek szükségessége, oly arányban fog csökkenni a gyermekek halandósága.

A társadalom legszentebb kötelessége ez, még pedig *vallás és nemzetiségi különbség nélkül!*

Félre minden politikát, osztálykülönbséget, fogjunk kezét szeretettel legalább évenként két rövid napot s vonuljon szívünkbe a szeretet azokat, akik ugyis mindnyájunkhoz oly könnyen térkőznek — az *elhagyott, a szegény, az árthatlan, a szenvedő gyermekekért!*

Ez a szeretet hozta létre nálunk is a gyermekvédő ligát.

A liga célja az, hogy mindenkinek módjában álljon minden zaklatás kizárásával önként adakozni. Eppen ezért a helybeli liga április 2-3-án megtartja a gyermeknapot.

Örömmel adjuk tudomásul, hogy városunk összes kereskedői gyermeknapot tartanak április 2. és 3-án s a jövedelem egy részét szívesen áldozzák a nemes célnak.

Egy gyűjtőszekrény is lesz a piacon felállított sátorban elhelyezve 2-án és 3-án reggel 9 órától 6-ig. A szekrény mellett óránként más-más két hölgy fog felügyeletet gyakorolni.

Megvagyunk győződve, hogy városunk minden lakója, ha csak egy fillérrel is, de adakozni fog a nemes célra. Ugyszintén, hogy szükségleteinket e két napon fogjuk tömegesen fedezni áldozatkész kereskedőinknél.

Félre tehát minden alacsony érzéssel! Egyesüljünk a szeretetben április 2-án és 3-án, hogy megmentsük az *elhagyott gyermekeket.*

— 0 —

H I R E K.

Magyar isteni tisztelet. Hétfőn, április hó 1-én, húsvét másodnapján, a helybeli római katolikus templomban magyar isteni tisztelet és szentbeszéd fog tartatni.

A Magyarországi Tót Közmívelődési Társulat, mely 1883-ben oly célból alakult, hogy a magyarországi tótajku lakosság szellemi és erkölcsi színvonalát hazafias szemlemben irodalmi eszközökkel emelje, a minap tartotta évi rendes közgyűlését a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében, a melyet *Berzeviczky Albert* dr. az Akadémia elnöke, a társulat igazgató-választmányának tagja, a közgyűlésnek rendelkezésére bocsátott. A közgyűlésen *Radnai* Farkas besztercebányai püspök, a társulat elnöke, elnökölt; ott voltak: *Angyal* József miniszteri tanácsos, *Beniczky* Kálmán Turóc megye alispánja, *Cherven* Flóris főgimnáziumi főigazgató, *Lajosovsz* Lajos miniszteri titkár, *Lehoczky* Lajos kuriai bíró, *Ruffly* Pál miniszteri tanácsos, *Stiány* Pál számtanácsos és még számosan. Radnai Farkas elnök meleg szavakkal emlékeztet meg *Bacht* Dániel sz. ev. püspök elhunytáról, a kiva társulatnak évek során át igazgatója volt. A közgyűlés köszönettel vette *Darányi* Ignác földmívelésügyi minisz-

ternek, a társulat régi pártfogójának rendelkezését, mely szerint a társulatnak közmívelődési célok előmozdítására 2000 korona állami segítséget adományozott. A közgyűlés az igazgató-választmány sorába megválasztotta *Justh* Ferencet, Turóc vármegye főispánját, *Kilosi* József és *Kardosonyi* Sándor országgyűlési képviselőket. A közgyűlés örömmel vett tudomást arról, hogy az 1848-49-iki szabadságharc történetéről kiadott könyv, melyet *Pechány* Adolf dr. írt, nagy keletnek örvend és kimondta, hogy hazafias társulatoknak, népkönyvtáraknak a könyvet díjtalanul bocsájja rendelkezésre, ha ezek a társulatok ily irányban megkeresik. A közgyűlés ezután lefegyvert a múlt évi számadását, vagyonmérlegét és megállapította az évi költségvetését. A társulat tagjainak száma meghaladja a tizenháromezet.

Hangverseny. A helybeli műkedvelő zenekar f. hó 3-án szerda d. u. fél 6 óra-kor a gyermekvédőligájára az állami iskolák tornatermében hangversenyt rendez, melyre az érdeklődőket ez uton meghívja. Belépő díj: Üfőhely 1 kor. Állóhely 60 fill.

Kinvezések. Vármegyének főispánja *Zathureczky* Vendel elhunytával megüresedett árvászéki kiadói állásra *Tomsányi* Bertalan megyei írnokot, az ekkép megüresedett írnoiki állásra pedig *Tóth* János szolgabírói díj-nokot nevezte ki.

Martirok a börtönben. *Hodszu* Milán országgyűlési képviselő, a "Slovenský Tyždennik" teletűs szerkesztője a folyó hó 18-án kezdte meg egy hónapra terjedő fogház-büntetésének letűlését *Vácon*. *Juriga* Nándor-hoz pedig április hó 15-től fogva lesz szerencseje ugyanacsak a váci fogháznak, melynek azután egyhuzamban két évig lesz vendége.

Tót bank Jablonkán. A jablonkai tót bank megalakulásáról a következőket írja az Árvamegyei Hirlap: Március hó 14-én *Szkicsák* Ferenc nemz. képviselő kezdeményezésére "Gazdasági és iparbank" cím alatt megalakult egy takarékpénztár, melyről már többször megemlékeztünk. A kitűzött napra vagy 200 részvényes jelent meg, a kiket *Szkicsák* Ferenc elvőzött. Megnyitója után tisztkarválasztás volt. Elnökül *Zvada* Ferenc székeshegyi apát-kanonok, alelnökül *Lattyák* Nándor ny. esperes-plébános, igazgatónak *Szkicsák* Ferenc, helyettes igazgatónak *Jurcsák* Vince Alsóljúrpicáról, pénztárosnak *Pekaresik* János, aki a takarékpénztárt ingyen helyezte el saját helyiségében, könyvvezetőnek pedig *Kojta* Szepességben működő s. lelkész választatott meg. Az alakuló gyűlésen részvett természetesen *Hlinka* is, *Ráth* náemesztói ügyvéd és *Herkely* tak. pénztári tisztviselő is. *Hlinka*, a kiti a fellgyelő bizottság tagjál választottak meg, az állítólag áratlan megistentetést megköszönte, egyben *Szkicsák* Ferencet, mint jó barátját, a népek ajánlotta, kiemelte, hogy a jablonkai takarékpénztár letesítése *Szkicsák* nem első műve; ő már Náemesztón, Nagyszombatban és még másutt is létesített ilyen közhasznú és virágzó intézményeket, mert *Szkicsák* a nép igaz képviselője, csak az ő pártja támogatója a szegény népek. Szerinte *Szkicsák* nem tartozik azon képviselők közé, akik a pénz felhívja és a néppel nem törődnek, ezért felhívja a népet, hogy legyen bizalommal hozzá, mindon alkalommal őt válassza képviselőjének, nem pedig *Citridy*-féle embereket.

Majd *Szkicsák* Ferenc szívélyesen üdvözölte *Hlinkát*, megköszönte megemlékezését, szíves megjelensét. Ezek után következett az áldomás kiontása, amikor is minden megjelent tag $\frac{1}{2}$ liter sört és $\frac{1}{2}$ kenyeret kapott. Tehát a legfontosabb üzletágba, a főt eszénkért való agitálásba a szakképzett *Hlinka* már bevezette az ifju bankot.

Műkedvelő fényképezők köre. Ifj. *Bucoc* Károly magánmérnök fáradhatatlan buzgalommal igyekszik azon, hogy egy műkedvelői fényképező kört alakíton. Fáradozásait már is siker koronázza, mert, anint halljuk, az új kör rövid időn belül meg is alakul. Aki a kör iránt érdeklődik, forduljon a nevezett mérnök urhoz, ki bármely irányban szívesen szolgál felvilágosítással.

A belügyminiszter és a kivándorlás.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a hadmentességi díjjal tartozó kivándorlók utlevéldolgaiban a megyei és városi törvényhatóság-hoz körrendelelet intézett, amelyben elrendeli, hogy abban az esetben, ha a hadmentességi díj fizetésére köteles egyén megátározott időtartamra szóló külföldi utazási engedélmet ért folyamodik, az utiokmányt csak akkor adják ki, ha az illető az utiokmány érvényességének idejéig járó díj befizetését igazolja. A belügyminiszter e körrendelelet kivül még egy elvi jelentőségű határozatot is hozott a kivándorlás korlátozására. E határozat ezt mondja: Az a körülmény, hogy valaki elszegődött cseléd vagy felszerződött mezőgazdasági munkás, a kivándorlásra kért utlevél kiállítását és kézbesítését nem hátráltathatja. A kivándorlásról szóló törvény azonban a cseléd és gazda, meg a munkaadó és mezőgazdasági munkás között való jogviszonyról szóló törvényeket semmiféle vonatkozásban nem érintette. Ebből folyólag az utlevél birtokában levő — elszegődött cselédek és az elszegődött mezőgazdasági munkások egyáltalán minesenek fölmentve a szerződésükben elvállalt köteleességeik teljesítésétől. Az utlevél kiállítására hivatott hatóságok tehát az utlevél ért folyamodó cselédek és mezőgazdasági munkásokat figyelmeztessék, hogy a tervezett kivándorlással törvényesen létrejött szerződésüket szegnek meg s arról is értesítsék őket, hogy elvállalt köteleességeik teljesítésére a birtokukban levő utlevélkre való tekintet nélkül hatóságilag is kényszeríthetők.

Elítelt népbolondító. A budapesti esküdt-bíróság a f. hó 27-én ítélkezett *Porubszky* Dusan felett, aki többrendbeli igazafasért vádolva állt ma a bíróság előtt. Az egyes cikkek a legfektelemben hangon izgatnak a magyar nemzet, a magyar állameszmo s minden magyar intézmény ellen. A jeles szerző a mult heti tárgyaláson mégis egyre azt hangoztatta, hogy ő csak a nemzetiségi törvény végrehajtását kritizálta és egyáltalán nem izgatott, mert a cikkeiben előforduló tsd a csvachot és egyéb erős kitételeket nem a magyarokra érlette, hanem a renegát tótokra. *Hodszu* Antal dr. királyi ügyész vádbeszédében kiemelte, hogy az őseink vérelv áztatott hazát immár második ezred-évre tartjuk főnn életünkkel, minden erőnkkel, kulturánkkal és így a legteljesebb jogcímünk magyar legyen az ur! Aki pedig az ellenkezőt hirdeti, az a hazavárulás bűnébe esik, mert ezt az egységes államot szét akarja

al ebből. A tótok fészkelődésének semmi erköli alapja nincsen, mert széles e világon a magyar az egyedüli gavalier nemzet, mely minden jogát megosztotta a bevándorlókkal és nem olvasztotta őket erőszakosan magába, mint Nyugatnak hatalmas nemzetei, amelyek éppen a néptöredékekkel szemben tanúsított szigorú álláspontjuknak köszönhetik azt, hogy konszolidált nemzetet alkotnak ma. A főnőrső anyagi halmazatra való tekintettel szigorú büntetés kiszabását indítványozta a vádlottal szemben. A bíróság Porubszkyt az eskütelte igazmondása alapján 3 ígatás sajátságossága miatt egy évi államfogházra és összesen 1200 korona pénzbüntetésre ítélte el.

Paratlan hódítás. Alig pár hete, hogy végig járta a saját ós hír, hogy a győri „Kosmos“-laboratorium Hoppa név alatt egy teljesen új szépitőszert hozott forgalomba s máris óriási elterjedtségéről adhatunk hírt. Mindenütt csak a dicséret legnagyobb hangján nyilatkoznak erről a bámulatos hatású, teljesen ártalmatlan szerrel, melyet hölgyolvasóink különös figyelmébe ajánlunk. Bővebben mond a laboratoriumnak lapunk mai számában megjelent hirdetése.

Királyi kitüntetés. Mint értesültünk, Ó Felsége a közismert és jó hírnevű Egger A. fia gyógyszerkora és csokoládégyáros cégnek a cs. és kir. udvari szállítói címet adományozta. E cég gyártmányait világszerte ismerik és fogyasztják s mellépszíllái rendkívüli kedveltségnek és kelendőségnek örvendenek.

Nyilttér.

(E rovatban közölttekért nem felelős a szerkesztő.)

KALOGÉN

BRÁZAY SÓBORSZESZ

FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

A praktikus orvosok

által tett kísérletek igazolják, hogy a csukamájolaj a Scott-féle Emulsió formájában sokkal hatásosabb, mint közönséges állapotában. Egy ismert klinikán folytatott kezelés bebizonyította, hogy csukamájolaj eredeti közönséges állapotában vége saját súlyának 4-szeresével emelte a szervezet zsírtartalmát, míg a Scott-féle Emulsió formájában vége, az abban tartalmazott ugyanily mennyiségű csukamájolaj súlyának 7-szeresével túlhaladta amazét. Gyermekek, sőt válogatos, kényes betegek is állandóan minden után nélkül és anélkül, hogy a legcsekélyebb szervezet zavartól kellene tartaniok, vehetik a Scott-féle Emulsiót.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátn nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

SCOTT-féle EMULSIÓ

minden gyógyszerárban kapható.

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok ellenőrzésének néhány kérdéséről.

II.

A mult század második felében szemlénk előtt lefolyt titáni átalakulás, az ipar és kereskedelem rohanos fejlődése, az ezzel kapcsolatos intenzív fejlődés, a gyári ipar körében történő nagyarányú munkamegosztás gombamódra megszaporította a nyilvános számadásra kötelezett, tehát részvényes és részjegyes vállalatokat is.

Jól jövedelmező magánvállalatok százai alakultak át társas vállalatokká, melyek azután a tulnagyas igazgatási költségeket meg nem bírván, vagy egyáltalában semmit, vagy nagyon keveset jövedelmeztek és jövedelmeznek. Ennek a magyarázata az, hogy a részvényes vállalatok nem egy csekély hányadánál nem a tényleges realizált, tehát valószínűleg beállott, hanem — szemfényvesztés végett — kalkulált nyereséget kerültek elosztásra. Az a bizonyos korszak azután addig jár a kutra, míg egyszer csak eltörik! A matematikus nyereségek ily művészi kiszámítása nagyon fontos szerepet játszik a részvényes vállalatok katasztrófaiban! Amilyen nyilvánvalók ezen a téren a visszaélések, épp oly lehetetlenség, hogy a törvényhozó ezek ellen pozitív segítyt nyújtson.

A törvény a mérleg megszerkesztésénél előírja ugyan, hogy a vagyonalkatrészek miképp értékelendők, taksálándók, de épp ebben rejlik bibi, a nehézség, melyik eljárás helyesebb: az értéket, vagy az ár szerepeltetni a mérlegben? Ez a sphinx-szerű talány! Az érték és ár két ellentétes fogalom; melyek nem azonosíthatók és merőben ellentétes eredményekre vezetnek. A tisztán elméleti érték fogalmát pozitív számokkal határozni meddő kísérlet volna. Bár az érték az ár szitárd alapja, de ezt majd az alulról, majd a felülről bekövetkező hullámlások, a különböző helyeken mintegy keresztülseleik.

Ezek a keresztező vonalak sehol annyira fel nem ismerhetők, hogy minden időben az értékéből az arhoz és viceversa jutnainánk.

Ezt elérni a közgazdasági négyzetűsítésre volna, vagyis megoldhatatlan feladat, minek az a folyománya, hogy a leltár és a mérleg felállítására nem lehet általános érvényű törvényeket hozni.

Gyakorlati úton közelebb jutunk, legalább a részvényes vállalatoknál, a dolog lényegéhez, ha az összes vagyonalkatrészeknek azt az értékét állítjuk be a mérlegbe, amely fiktív nyereség keletkezését a társasági tőke apasztatását és gyengítését kizárná. A leltári értékek helyes megállapításának nehézsége megkönnyíti természetesen a hamis, szédelő mérlegek létrejöttét. Amíg az ily csalárd módon megállapított mérlegek jellen bizon, a törvény nagyon keveset segít, sőt bizonyos mértékben épp a törvénnyel takaróznak, addig a hitelek túlságos engedélyezésével, vagy igénybevételeivel elkövetett szabálytalanságok a könyvekben nyomot hagynak,

mert valahol, vagy egyszerre több helyen is, féljegyések alakjában érekeskednek.

A vagyonalkatrészek értékelése, a leírások szabatos megállapítása és az egész számvitel fölötti ellenőrzés lenne tehát a fellgyelőbizottság teendője.

Az a kérdés merül tehát fel, miképp gyakorolja ez az őrszem annyira fontos kötelességét?

A felelet: majd szándék nélkül, majd szándékosan, majd nyitott, majd zárt szemekkel alszik dermesző tehetetlenségben, legtöbbször esetében tudatában sincs azon nagy anyagi és erkölcsi felelősségnek, mellyel tisztének tartozik. A számvitel fellgyelőbizottságához, megbírálásához, majd a kedve, majd az ideje, de legtöbbször esetében a szakértelme hiányzik. Vidéki takarékpénztáraink igazgatóságaiban és fellgyelőbizottságaiban kevés az olyan kereskedő, ki a mérleg helyességét és a számvitel fölötti ellenőrzést szakszerűen gyakorolni is tudná!

Hát még a nem kereskedő ellenőrző közegek, pedig az igazgatósági és fellgyelőbizottsági tagok többségét ezek adják, noha ehhez a mesterséghez vajmi kevés értenék!

A mérlegtételeknek a zárlati eseményekkel való egyszerű összehasonlítását teljesen célteljesített, felesleges munkának tartom, mert nem a formái, hanem a beható vizsgálaton mulik a dolog. Ügyetlen csalónak kell annak lenni, aki nem tudná tettét, mesterségesen, legalább felszínen eltakarni ugy, hogy az üzleti könyvek egyenlegei a mérleggel ne egyezzenek, de csak a mesterségesen és felszínen, mert a szakszerű és alapos fellgyelővizsgálat okvetetlen felderítendő az elburkoltt szabálytalanságot, ha a könyvelési tételek eredetét, forrásait veszi vizsgálat alá és végig vizsgálja az összes könyveket egészen a mérlegig!

A fellgyelő bizottság a közgyűlés elé terjesztett jelentésében majd mindig jóváhagyja az igazgatóság előterjesztéseit, számadásait helyeseknek, rendben lévőeknek nyilvánítja és ezzel majd szándékosan, majd öntudatlanul elősegíti az érdekeltek félrevezetését.

Volt miniszterek, főrendek, gazdag tőkések sőt, hozzá nem értő illvén a fellgyelőbizottságokban, talán csak nem követelhetjük ezektől az előkelő uraktól, hogy heteken keresztül egyik fedezeti okmányt a másik után vizsgálva és a vonatkozó könyvbéli féljegyésekkel összehasonlítva, állapítsák meg a számvitel jogi és valósgos értékét? Kérdésünk meg köztülök akár egyet is, hogy megkísérelte-e valaha társasága számvitelét komolyabban megismerni, annak mechanizmusába behatolni; vagy kedve volt-e valamelyiknek fedezeti okmányt okmány után, az egész könyvelési anyagot tételről tételre megvizsgálni?

Ez magyarázza meg, hogy a fellgyelőbizottság miért teszi magát túl törvényszabta kötelességén és miért fejlődött a társaság vezetésében résztvevő organizmussá. Nem egyszer ők irányítják, vagy vezetik az igazgatósági tagok megválasztását, határoznak fontosabb üzletekről, vagy megadják hozzá a

Esterházy-Cognac mindenütt kapható.

Főraktár: STEINER SAMU-nál Turócszentmárton.

Effektivit, röviden az igazgatóság marad a folyó ügyek elintézése, ez alatt a felügyelőbizottság az ellenőrzést nem gyakorolja, részt vesz a vezetésben és ezzel az igazgatóság cselekményeier a felelősségben osztozkodik, mi egyébként folytonos surlódásokra is szolgálhat okot. (Ezt különben a kodifikációs alás ánkét is hangsúlyozta annak idejében.)

Tenyészbikavásár. A turócvarmegeyi gazdasági egyesület március 23-án tartotta meg Pribócón tenyészbikavásárját. Felhajtatók mintegy 200 drb. igen szép pingzauai jellegű tenyészbika. Eladásra került 130 drb.

Konyha és hástartás számára. Tudvalevőleg minden háziasszonynak büszkesége lehetleg jó és izletes kávé az asztalra hozni. Ezért talán kétszeresen kívánatos, hogy egy újabb készitési módra utaljunk, mely kitűnően bevált. Ma már majdnem minden családban Katreiner-féle Kneipp-malátát kávé iznak. Elkészitése a legegyszerűbben úgy történik, hogy a Katreinert megdarálva nem tulságos kis edényben hideg vízzel leöntjük és felforraltjuk. A malátakávé még öt percig jól kiforrni hagyjuk, s miután a főzet egy kissé megüledett, azzal felöntjük a kávémasinába helyezett s megdarált gyarmatkávé. Ha kávémasinát nem használunk, akkor a megdarált gyarmatkávé egyszerűen a forrásban levő malátakávéba öntjük. Keverjük meg aztán az egészet, s hagyjuk még néhány percig „nyugodni“, amire a kávé gondosan leszűrhető. Általában leginkább felerészben Katreinert és felerészben gyarmatkávé szeretnek használni. — Nagyból fakarékosság szempontjából azonban a Katreinerből mindig többet és többet vehetünk, s ennek arányában a gyarmatkávéból kevesebbet. Gyermeknek betegnek és gyöngéknek ajánlat a Katreiner tisztán, gyarmatkávé hozzáadás nélkül, elkészíteni. Ezt hasonlóan hideg vízzel leöntjük az edényben és jól kiforrni hagyjuk. Ezt a fáradságot csakhamar megtudalozza a betegek és gyöngék egészséges erősödése és a gyermekek virágzó kinézése.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár
Kiadótulajdonos: Moskóczai Ferencné.

Faarverési hirdetmény.

A Krusnetica községi volt urbéres birtokosság 1907. évi április hó 24-én délelőtt 9 órakor, Lokca községben a Klein-féle vendéglobben tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő 1907. évi 246 kat. holdnyi vágásban felvett 1053 drb. lucfenyőfatorzsnek 720-81 m³ haszonfára és 127-21 m³ tűzfára becsült fatömegét. Kikiáltási ár 5172-88 kor. Kiszárlítási határidő: bezárolag 1908. évi április hó 1-ig.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe: a) ha a hirdetményben kitűzött óra elözt nyujtatnak be; b) ha tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiirva tartalmazzák a megajánlott összeget; c) ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, ugy, amint az a hirdetményben foglaltatik; d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be; e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen 390 koronát tartalmazzak; g) ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaalomás) világosan kiolvasható; h) ha a boriték kívül „Ajánlat a Podbjel községi volt urbéres birtokosság 1907. évi vágásának fakészletére“ felirással van ellátva. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyujtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen 520 koronát tartalmazzak; g) ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaalomás) világosan kiolvasható; és h) ha a boriték kívül „Ajánlat a Krusnetica községi volt urbéres birtokosság 1907. évi vágásának fakészletére“ felirással van ellátva. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyujtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az alsókubini m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt alsókubini m. kir. járási erdőgondnokságnál és a birtokossági elnöknel tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Nagybiszterec, 1907. évi március 25-én.

M. kir. járási erdőgondnokság.

EZ A KERET SZÜK

ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regulator mészertől gyors szépítő hatását esetelhesűk, de ez fölösleges is, minek szaporítani a szót,

tények beszélnek.

H O P P A Vegyenek a t. hölgyek 2 korona 50 fillérrért Hoppát és a szepítő, májolt, bőrvörösség, mitesser, pörsenés, pattanás és más arcisztatlanság esodolatos elfűnése minden szónál szebben bizonyítja, hogy a Hoppa minden mást feleslegessé tesz, egymaga pótol krémét, szappant, A pudert. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehérríti az arcot, kezeit, nyakat, vállat.

Hoppa angol teint regulator forrákt.:
Hoppa KAISER VILMOS és Ta Hoppa
drogériája Győr, Baross-ut 1.
Kapható gyógyszerárakban és drogeriakban.

Faarverési hirdetmény.

A Podbjel községi volt urbéres birtokosság 1907. évi április hó 26-án délelőtt 9 órakor, az ottani fogyasztási szövetkezet házában tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő 1907. évi 3-04 kat. holdnyi vágásban felvett 1206 drb. lucfenyőfára törzsnek 420-11 m³ haszonfára és 57-29 m³ tűzfára becsült fatömegét. Kikiáltási ár 3866-92 kor. Kiszárlítási határidő: bezárolag 1908. évi április hó 1-ig.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe; a) ha a hirdetményben kitűzött óra elözt nyujtatnak be; b) ha tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiirva tartalmazzák a megajánlott összeget; c) ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, ugy, amint az a hirdetményben foglaltatik; d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be; e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen 390 koronát tartalmazzak; g) ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaalomás) világosan kiolvasható; h) ha a boriték kívül „Ajánlat a Podbjel községi volt urbéres birtokosság 1907. évi vágásának fakészletére“ felirással van ellátva. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyujtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az alsókubini m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt alsókubini m. kir. járási erdőgondnokságnál és a birtokossági elnöknel tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Nagybiszterec, 1907. évi március 25-én.

M. kir. járási erdőgondnokság.

1755. sz.
1906. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Znióvárjalai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Hilmer István végrehajtónak Toman Mihály végrehajtott szvenződ elleni 656 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajlás ügyében a beszercebányai kir. törvényszék (a znióvárjalai királyi járásbírószág) területén levő Háj községben fekvő és pedig 1. a háji 20. sz. tjkvben 1., 3—14. sorsz. B. 11. t. a. felelészben Toman Mihály nevére irt ingatlanokra 1062 koronában; 2. a háji 184. sz. tjkvben 1. sorsz. B. 172. t. a. 3/580. rászben Toman Mihály nevére irt ingatlanokra 18 koronában ezenell megállapított kikiáltási árban az árverést elrondele és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907. évi április hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor Háj község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aló is eladami fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kikiáltott kezébe letenni, avagy az 1881: LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerült elismervényit átszolgálatni.

Znióvárjalán, 1906. évi december 19-én.

Kir. jbróság mint tlki hatóság.

Janovják, kir. albró.

Faarverési hirdetmény.

A Lomna községi volt urbéres birtokosság 1907. évi április hó 24-én délelőtt 9 órakor, Lokca községben a Klein-féle vendéglobben tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő 1907. évi 2-03 kat. holdnyi vágásban felvett 970 drb. lucfenyőfára törzsnek 461-16 m³ haszonfára és 81-38 m³ tűzfára becsült fatömegét. Kikiáltási ár 3309-50 kor. Kiszárlítási határidő: bezárolag 1908. évi április hó 1-ig.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe: a) ha a hirdetményben kitűzött óra elözt nyujtatnak be; b) ha tisztán kivehető számjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiirva tartalmazzák a megajánlott összeget; c) ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, ugy, amint az a hirdetményben foglaltatik; d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be; e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen 330 koronát tartalmazzak; g) ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaalomás) világosan kiolvasható; és h) ha a boriték kívül „Ajánlat a Lomna községi volt urbéres birtokosság 1907. évi vágásának fakészletére“ felirással van ellátva. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyujtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az alsókubini m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt alsókubini m. kir. járási erdőgondnokságnál és a birtokossági elnöknel tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Nagybiszterec, 1907. évi március 25-én.

M. kir. járási erdőgondnokság.

Faarverési hirdetmény.

A Hrustin községi volt urbéres birtokosság **1907. évi április hó 24-én délelőtt 9 órakor, Lokca községben a Klein-féle vendéglőben tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdőben levőgött és lekérgezett állapotban levő 919 drb. lucfenyőfa törzsnek 269-77 m³-nyi haszonfa fatömegét. Kikiáltási ár 2238-16 kor. Kiszállítási határidő: bezárolag 1908. évi április hó 1-g.**

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe: a) ha a hirdetményben kitézött óra előtt nyujtatnak be; b) ha tisztán kivehető számgjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiírva tartalmazzák a megajánlott összeget; c) ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, ugy, amint az a hirdetményben foglaltatik; d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be; e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen 220 koronát tartalmazzák; g) ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból az ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaállomás) világosan kiolvasható; és h) ha a boríték kívül „Ajánlat a Hrustin községi volt urbéres birtokosság szeldöntvényeinek fakészletére“ felirással van ellátva. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az alsókubini m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt alsókubini m. kir. járási erdőgondnokságnál és a birtokosság elnökénél tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Nagybizterec, 1907. évi március 25-én.
M. kir. járási erdőgondnokság.

1763. sz.
1906. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság közhírre teszi, hogy a Turóci gazd. takarékpénztár Znióváraljai végrehajthatónak Ország Mátys végrehajtást szenvedő elleni 743 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a beszercebányai kir. törvényszék (a znióváraljai kir. járásbírósg) területén levő Szlován és Lazán községekben fekvő és pedig 1. a szlováni 13. sz. tjkv. 27—33. sorszám B. 6. tétel alatt felerészben Ország Mátys nevére irt ingatlanokra 647 koronában; 2. a lazáni 44. sz. tjkv. 1. sorsz. B. 91. t. a. 29/30280. részben ugyanannak nevére irt ingatlanokra 40 koronában; 3. a lazáni 89. sz. tjkv. 2. sorszám A. 1. alatt egészen ugyanannak nevére irt ingatlanokra 56 koronában ezenell megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1907. évi április hó 27. napján délelőtt 10 órakor Szlován községben mektartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.**

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-e. 42. §-ában jelzett árto-lyammal számított és az 1881. évi november hó 31-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érlekpapírban a kiküldött keszhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-e. 170. §-a értelmé-
ben a bánatpénznek a bíróságának előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
mervenys átmozgáthatni.

Kelt Znióváralján, 1906. december 19-én.
A znióváraljai kir. járásbírósg mint telek-
könyvi hatóság.

JanovJAK, kir. albiró.

FRANKO PASKAL

olaszországi eredetű és több év óta Turócszentmártonban lakó festő elvállal bármily dísz-, fa-, márvány UJ POMPEJI és közönséges patron szoba-festést és tapetázást, — továbbá templom- s oltár-festéseket, cégtáblákat és fa- és érc tárgyak festését olcsó árak mellett és kéri a t. c. közönséget, hogy megrendeléseivel öt meg-bizni sziveskedjenek.

Faarverési hirdetmény.

A Novoty községi volt urbéres birtokosság **1907. évi április hó 24-én délelőtt 9 óra-
kor, Lokca községben a Klein-féle vendéglőben tartandó nyilvános szó- és írás-
beli árverésen eladja a tulajdonát képező
erdő 1907. évi 1-98 kat. holdnyi vágásában
felvett 523 drb. lucfenyőfa törzsnek 501-83 m³
haszonfára és 55-75 m³ tűzfára becsült fa-**

tömeget. Kikiáltási ár 4070.39 kor. Kiszállítási határidő: bezárolag 1908. évi április hó 1-g.

Ajánlatok csak akkor vétetnek figyelembe : a) ha a hirdetményben kitézött óra előtt nyujtatnak be; b) ha tisztán kivehető számgjegyekkel s egyszersmind betűkkel is kiírva tartalmazzák a megajánlott összeget; c) ha az ajánlat szövege, valamint annak boritéka kívül az értékesítés tárgyát képező haszonvétel megjelölését szószerint tartalmazza, ugy, amint az a hirdetményben foglaltatik; d) ha lepecsételve és ivenkint 1 koronás bélyeggel ellátva adatnak be; e) ha tartalmazzák azt a nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát teljesen aláveti; f) ha bánatpénzképen 410 koronát tartalmazzák; g) ha ugy vannak aláírva, hogy az aláírásból azt ajánlattevőnek neve és lakhelye (utolsó postaállomás) világosan kiolvasható; és h) ha a boríték kívül „Ajánlat a Novoty községi volt urbéres birtokosság 1907. évi vágásának fakészletére“ felirással van alátelve. Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtatnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak az illetékes hatóság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az alsókubini m. kir. állami erdőhivatalnál, az annak alárendelt alsókubini m. kir. járási erdőgondnokságnál és a birtokosság elnökénél tekinthetők meg naponta 11—12 óra között.

Nagybizterec, 1907. évi március 25-én.

M. kir. járási erdőgondnokság.

Legközelebbi huzásokra a legkedveltebb sorsjegyekből álló csoport vételét ajánljuk :

3 darab Erzsébet királyné sorsjegy Húzás: március 1-én, július 1-én és november 1-én.

1 darab Józsv sorsjegy Húzás: május 15-én és november 15-én.

1 drb Bazilika sorsjegy Húzás: március 1-én és szeptember 1-én.

Legnagyobb nyeremény **100.000 korona.** Évi összes nyereményei **427.300 korona.**
Ezen állandó értékkel bíró eredeti öt sorsjegy **40 havi 2 kor. 40 f. részletfizetésre kapható.**

ELFER és ADLER bank és váltóüzletében BUDAPEST, V. KERÜLET, FÜRDŐ-UTCZA 7. SZÁM.
Alapítottat 1888. évben.

Az első részletnek postautalványon beküldésénél a sorsjegy számváló ellátott részletet azonnali jártékkal szolgálattjuk ki. Az első két részlet egyszerre való beküldésénél a harmadikat ingyen nyugtázzuk.

ÉLŐKERÍTÉS. (Gleditschia, elősvény.)

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy töviseivel embernek és bármily állatnak ellentl, kitar 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy apró csirke, malac stb. sem mehet át; ez a legolcsóbb, örök, áthatlan kerítés. Főelőnye még az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredményt ültethető, mert a csemeték fel-
ásva jeges pincében tartatnak. Ézer darab 12 korona, rendesen ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomatott ültetési és kezelési képes utasítást minden rendeléshez adok. Akinél élőkerítés nem felel meg, szállíthatok sodronyszövetet, a legtökéle-
esebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm. széleset.

Szőlőolgas minden háznak legszebb díszé. egy gyűjtemény 8 fajból 20 tó, egy tó 2—300 forintot.

Szőlőoltványok táblás ültetések és hiányok pótlására, 60 legkiválóbb bor- és csemege-faj, szigoruan válogatott, tökéletes forradásu és fajtásza, dugyókerü példányok.

Delaware sima vessző, minden szál megfakadt, csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év alatt 40 holdat ültettem, 35 hektóterem holdanként, bora édes, erős, oltani, permetezni nem kell és kezelé-
sezemmi tudomány sem kell, ezért elensége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást és KÉPES ÁRJEJYZÉKET tanulságos tartalommal és mindenhez teljes téjékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR, szőlőnagybirtokos, NAGY-KÁGYA.

Levelezés minden nyelven.

